ISEI - IVEI

E9.1 IRAKURKETARAKO KONPETENTZIA 15 URTEREKIN PISA ESKALAN

ISEI·IVEI

IRAKAS-SISTEMA EBALUATU ETA IKERTZEKO ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE EVALUACIÓN E INVESTIGACIÓN EDUCATIVA
BASQUE INSTITUTE FOR RESEARCH AND EVALUATION IN EDUCATION
ISEI·IVEI

EUSKO JAURLARITZA — GOBIERNO VASCO
HEZKUNTZA SAILA — DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN

Edizioa: 2022ko apirila
© ISEI•IVEIk argitaratua

ISEI•IVEIK ARGITARATUA
Irakas-sistema Ebaluatu eta Ikertzeko Erakundea
Asturias 9, 3.a - 48015 Bilbo
Tel.: 94 476 06 04 - Fax: 94 476 37 84
info@isei-ivei.eus - www.isei-ivei.hezkuntza.net

Aurkibidea

IRAKURKETARAKO KONPETENTZIAN PISA 2009 ESKALAKO 1 MAILAN ETA BEHERAGOKO MAILAN DAUDEN IKASLEEN EHUNEKOA. 4

E9.1.1 taula: 6

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoa PISA 2018 proban parte hartu duten herrialdeetan. 6

E9.1.1. grafikoa: 7

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoa PISA 2018 proban parte hartu duten herrialdeetan. 7

E9.1.2 taula eta grafikoa: 8

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoa PISA 2018 proban parte hartu duten Europar Batasuneko herrialdeetan sexuaren arabera. 8

E9.1.3 taula: 9

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoaren bilakaera PISA 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 eta 2018 probetan parte hartu duten Europar Batasuneko herrialdeetan. 9

E9.1.3 grafikoa: 10

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoaren bilakaera PISA 2006 eta 2018 probetan parte hartu duten Europar Batasuneko herrialdeetan. 10

E9.1.4 taula: 11

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoaren bilakaera PISA 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 eta 2018 probetan parte hartu duten Autonomia Erkidegoetan. 11

E9.1.4 grafikoa: 12

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoaren bilakaera PISA 2015 eta 2018 probetan parte hartu duten Autonomia Erkidegoetan. 12

Rs9.1.5 taula eta grafikoa: 13

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden ikasleen ehunekoa PISA 2015 proban parte hartu duten Autonomia Erkidegoetan. Guztira eta sexuaren arabera. 13

E9.1.6 taula eta grafikoa: 14

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden ikasleen ehunekoaren bilakaera sexuaren arabera Euskadin. 14

IRAKURKETARAKO KONPETENTZIAN PISA[1] 2009 ESKALAKO 1 MAILAN ETA BEHERAGOKO MAILAN DAUDEN IKASLEEN EHUNEKOA.

Europar Batasunaren helburua 2030. urterako: Irakurketarako konpetentzian 1 mailan eta beheragokoan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoa % 15 baino txikiagoa izatea.

Hezkuntza eta Prestakuntza 2030 Estrategiak, hezkuntza-errendimendua ebaluatzeko, ikasleek oinarrizko konpetentzien eskurapenean lortzen dituzten emaitzak egiaztatzea proposatu du, horretarako nazioarteko PISA proba erabiliz.

PISAk konpetentzia bakoitzerako zenbait errendimendu-maila finkatzen ditu, maila bakoitzeko ikasleak zer egiteko gai diren zehazten dutenak. PISAren iritziz, 1. mailan edo beheragokoan dauden ikasleek derrigorrezko hezkuntzaren ondorengo prestakuntza, lan eta gizarte erronkei egoki aurre egiteko arazoak izan ditzakete.

Europar helburua 2010erako PISA ebaluazioan neurtutako irakurketarako konpetentzian, erreferentzia puntua PISA 2000 ebaluazioa izanik, behe mailetan zeuden ikasleen ehunekoa % 20 murriztea izan zen. Hezkuntza eta Prestakuntza 2020 Estrategiak erreferentzia puntua % 15ean finkatu du irakurketarako konpetentzian eta baita matematikarako eta zientziarako konpetentzietan ere.

Irakurketarako konpetentzia gaur egun honela definitzen da: “*helburu pertsonalak erdiesteko, aukerak eta ezagupenak garatzeko, eta gizartean parte hartzeko xedearekin irakurleak testu idatziak ulertzeko, erabiltzeko eta aztertzeko duen konpetentzia da”.* Definizioa ezagutzaren eta etengabeko ikaskuntzaren gizartearen barruan sartzen da bete-betean eta oso tresna baliotsua da, pertsona guztiek hasierako eskolatze-urteetako etapatik hasita bizitza osoan zehar etengabe garatzen dituzten ezagupenen, trebetasunen eta estrategien multzoa bihurtzen baita.

Adierazle honek PISA 2018 nazioarteko proban parte hartu duten herrialdeetan irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden ikasleen ehunekoa erakusten digu, eta, baita ere, PISA 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 eta 2018 probekiko izan duen bilakaera.

2018ko PISA nazioarteko proban parte hartu duten herrialdeetatik, ELGAren batez besteko 1 errendimendu-mailan eta beheragokoan dauden ikasleen % 22,7 da. Euskadiko eta Espainiako batez bestekoak % 23,0 eta % 23,2 dira, hurrenez hurren. Errendimendu-maila horietan ehunekorik txikienak dituzten herrialdeen artean, Estonia (% 11,1), Irlanda (% 11,8), Finlandia (% 13,5) eta Kanada (% 13,8) daude. Ehuneko handienak dituzten herrialdeak Kolonbia (% 49,9), Bulgaria (% 47,1), Mexiko (% 44,7) eta Errumania (% 40,8) dira.

2018ko PISA proban parte hartu duten Europar Batasuneko herrialdeetatik, 1 errendimendu-maila eta beheragokoan dauden ikasleen ehunekoak askotarikoak dira: 2030 helburua betetzen dutenen artean Estonia (% 11,1), Irlanda (% 11,8), Finlandia (% 13,5) eta Polonia (% 14,7) daude, eta ehuneko handienak dituzten artean, Bulgaria (% 47,1) eta Errumania (% 40,8) eta Eslovakia (% 31,4).

PISA 2006 ebaluaziotik PISA 2018 ebaluaziora irakurketarako konpetentzian behe mailetan dauden ikasleen ehunekoa Europar Batasunean parte hartu duten 25 herrialdeetatik 11tan jaitsi da.

[1] PISA ELGAk antolatzen duen ebaluazioa da eta hiru oinarrizko konpetentzia (Irakurketa, Matematika eta Zientzia) neurtzen ditu. Kontinente guztietako herrialdeek hartzen dute parte ebaluazioan, ELGAkoek eta ELGAkoak ez direnek. Euskadik bere lagin propioarekin 2003ko ebaluaziotik hartu du parte.

2018ko PISA proban, errendimendu-maila baxuetan nesken kopurua mutilen kopurua baino txikiagoa da. Europar Batasuneko bederatzi herrialdetako neskak % 15etik behera daude 1 errendimendu-mailan eta beherakoan. Sexuaren arabeko alderik txikiena duten herrialdeak Irlanda (% 6,6), Estonia eta Espainia (% 6,8) eta Belgika (% 6,9) dira, eta nesken eta mutilen artean alderik handiena duten herrialdeak Malta (% 18,9), Grezia (% 17,5) eta Bulgaria (% 17,0) dira.

2018ko PISAn parte hartu duten autonomia-erkidegoetatik, batek ere ez du 2030eko helburua lortu, eta Gaztela eta Leon da gertuen dagoena (% 16,1). 2015eko PISAn, maila baxuetan dauden nesken ehunekoa, kasu guztietan, mutilena baino txikiagoa da. Nesken eta mutilen arteko aldea Extremadurako % 4,6tik Madrilgo % 1,7ra bitartekoa da.

Euskadin, maila baxuetako ikasleen ehunekoa 2003ko % 17,1etik 2018ko % 23ra igo da, eta 2030eko helburutik 8 puntura baino gehiagora dago. Euskadin, 2015eko PISAn, 1 mailako eta beheragoko nesken ehunekoa mutilena baino askoz txikiagoa da, baina alde hori jaitsi egin da 2003tik (% 15,6) 2015era (% 8,2).

E9.1

Irakurketarako konpetentzia 15 urterekin PISA eskalan

E9.1.1 taula:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan[2] dauden 15 urteko ikasleen ehunekoa PISA 2018 proban parte hartu duten herrialdeetan.

	Errendimendu-mailak		
Herrialdeak	<1 maila	1 maila	<1 eta 1 maila
Alemania	7,1	13,6	20,7
Australia	7,1	12,5	19,6
Austria	7,4	16,3	23,6
Belgika	7,2	14,0	21,3
Bulgaria	22,0	25,1	47,1
Kanada	3,8	10,0	13,8
Txile	10,7	21,0	31,7
Kolonbia	19,6	30,3	49,9
Korea	5,5	9,6	15,1
Kroazia	5,7	15,9	21,6
Danimarka	4,1	11,9	16,0
Eslovakia	11,6	19,8	31,4
Eslovenia	4,9	12,9	17,9
Espainia	**7,0**	**16,2**	**23,2**
Estatu Batuak	6,5	12,7	19,3
Estonia	2,3	8,7	11,1
Euskadi	**7,2**	**15,9**	**23,0**
Finlandia	4,2	9,4	13,5
Frantzia	6,9	14,0	20,9
Grezia	11,6	19,0	30,5
Hungaria	8,2	17,0	25,3
Irlanda	2,3	9,5	11,8

	Errendimendu-mailak		
Herrialdeak	<1 maila	1 maila	<1 eta 1 maila
Islandia	10,5	15,9	26,4
Israel	16,1	15,0	31,1
Italia	8,5	14,8	23,3
Japonia	4,8	12,0	16,8
Letonia	5,8	16,6	22,4
Lituania	7,4	17,0	24,4
Luxenburgo	11,7	17,6	29,3
Malta	17,4	18,5	35,9
Mexiko	15,6	29,1	44,7
Norvegia	7,4	11,9	19,3
Zelanda Berria	6,3	12,7	19,0
ELGAko batez bestekoa	**7,7**	**15,0**	**22,7**
Herbehereak	8,4	15,6	24,1
Polonia	3,9	10,8	14,7
Portugal	5,9	14,3	20,2
Txekiar Errepublika	5,8	15,0	20,7
Erresuma Batua	5,0	12,3	17,3
Errumania	18,0	22,8	40,8
Suedia	6,8	11,6	18,4
Suitza	8,5	15,1	23,6
Turkia	7,0	19,1	26,1

Iturria: PISA 2018. ISEI-IVEI.

[2] Irakurketarako konpetentzian errendimendu-mailak PISA 2009 proban: <1b maila (262,04 puntu baino gutxiago), 1b maila (262,04 puntutatik 334,75 puntutara), 1a maila (334,75 puntutatik 407,47 puntutara), 2 maila (407,47 puntutatik 480,18 puntutara), 3 maila (480,18 puntutatik 552,89 puntutara), 4 maila (552,89 puntutatik 625,61 puntutara), 5 maila (625,61 puntutatik 698,32 puntutara) eta 6 maila (698,32 puntu baino gehiago). PISA 2003 eta PISA 2006 probetako <1 maila PISA 2009 proban bitan banatu da (<1b eta 1b) eta 1 maila 1a deitzen da orain, behe mailetan ehuneko handia duten herrialdeei informazio zehatzagoa eskaini ahal izateko.

E9.1.1. grafikoa:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoa PISA 2018 proban parte hartu duten herrialdeetan.

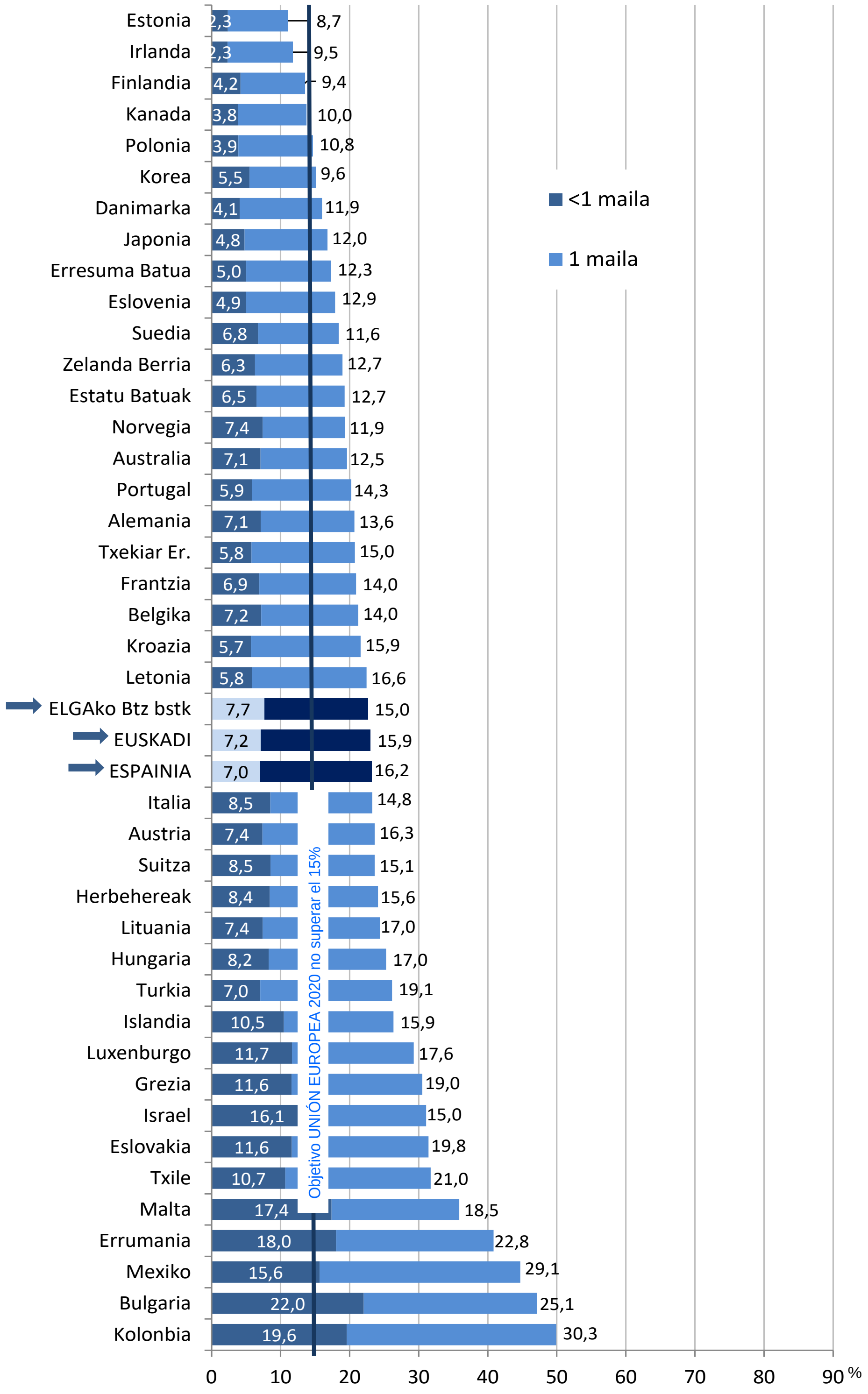

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetako ehunekoen arabera ordenatua, txikienetik handienera.

Iturria: PISA 2018. ISEI-IVEI.

E9.1.2 taula eta grafikoa:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoa PISA 2018 proban parte hartu duten Europar Batasuneko herrialdeetan sexuaren arabera.

	Neskak		Mutilak	
EBko herrialdeak	<1 maila	1 maila	<1 maila	1 maila
Alemania	4,5	11,9	9,3	15,1
Austria	4,7	13,6	10,0	18,8
Belgika	5,2	12,6	9,2	15,5
Bulgaria	14,7	23,4	28,5	26,6
Kroazia	2,8	12,2	8,7	19,6
Danimarka	2,2	8,9	6,0	14,9
Eslovakia	7,8	16,7	15,4	22,9
Eslovenia	2,2	8,6	7,5	17,1
Espainia[1]	**2,8**	**10,1**	**5,7**	**14,0**
Estonia	1,3	6,4	3,4	11,0
Euskadi[1]	**2,9**	**10,5**	**6,0**	**15,5**
Finlandia	1,7	5,6	6,6	13,0
Frantzia	4,4	12,0	9,4	16,0
Grezia	6,5	15,1	16,5	22,7
Hungaria	6,0	14,5	10,5	19,6
Irlanda	1,2	7,3	3,4	11,7
Italia	5,5	13,1	11,3	16,4
Letonia	3,0	12,7	8,8	20,6
Lituania	3,8	12,8	10,8	21,0
Luxenburgo	7,8	16,4	15,4	18,8
Malta	9,1	16,9	24,9	20,0
ELGAKO batez bestekoa	**4,8**	**12,7**	**10,5**	**17,2**
Herbehereak	5,2	13,6	11,7	17,7
Polonia	1,9	7,7	5,9	13,8
Portugal	3,8	12,1	7,9	16,5
Txekiar Errepublika	3,4	11,5	8,0	18,3
Errumania	12,7	20,7	23,0	24,8
Suedia	4,0	9,6	9,5	13,7

Espainia eta Euskadi[1]: datuak PISA 2015ekoak dira.

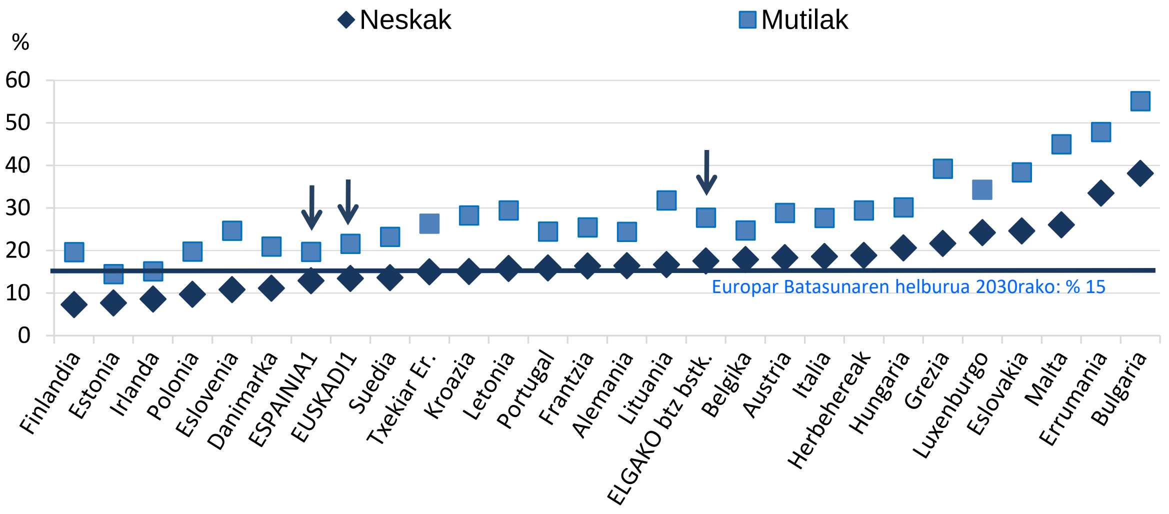

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetako ehuneko txikienetik handienera ordenatua, “Neskak” irizpidearen arabera.

Iturria: PISA 2018. Espainia eta Euskadi[1]: datuak PISA 2015ekoak dira. ISEI-IVEI.

E9.1.3 taula:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoaren bilakaera PISA 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 eta 2018 probetan parte hartu duten Europar Batasuneko herrialdeetan.

	<1 eta 1 errendimendu-mailak					
EBko herrialdeak	2003	2006	2009	2012	2015	2018
Alemania	22,3	20,0	18,5	14,5	16,2	20,7
Austria	20,7	21,5	27,6	19,5	22,5	23,6
Belgika	17,9	19,4	17,7	16,2	19,5	21,3
Bulgaria	:	51,1	41,0	:	41,5	47,1
Txipre	:	:	:	:	35,6	:
Kroazia	:	21,5	22,4	:	19,9	21,6
Danimarka	16,5	16,0	15,2	14,6	15,0	16,0
Eslovenia	:	16,5	21,2	21,1	15,1	17,9
Espainia	**21,1**	**25,7**	**19,6**	**18,3**	**16,2**	**23,2**
Estonia	:	13,6	13,3	9,1	10,6	11,1
Euskadi	**17,1**	**17,7**	**15,1**	**14,4**	**17,4**	**23,0**
Finlandia	5,7	4,8	8,1	11,3	11,1	13,5
Frantzia	17,5	21,7	19,8	18,9	21,5	20,9
Grezia	25,3	27,7	21,3	22,6	27,3	30,5
Hungaria	20,5	20,6	17,6	19,7	27,5	25,3
Irlanda	11,0	12,1	17,2	9,6	10,2	11,8
Italia	23,9	26,4	21,0	19,5	21,0	23,3
Letonia	18,0	21,2	17,6	:	17,7	22,4
Lituania	:	25,7	24,4	:	25,1	24,4
Luxemburgo	22,7	22,9	26,0	22,2	25,6	29,3
Malta	:	:	:	:	35,6	35,9
ELGAKO batez bestekoa	**19,0**	**20,1**	**18,8**	**18,0**	**20,1**	**22,7**
Herbeherak	11,5	15,1	14,3	14,0	18,1	24,1
Polonia	16,8	16,2	15,0	10,6	14,4	14,7
Portugal	21,9	24,9	17,6	18,8	17,2	20,2
Txekiar Errepublika	19,3	24,8	23,1	16,9	22,0	20,7
Eslovakiar Errepublika	24,9	27,8	22,2	28,2	32,1	31,4
Errumania	:	53,5	40,4	:	38,7	40,8
Suedia	13,3	15,3	17,4	22,7	18,4	18,4

(:) Adierazitako urtean PISA proban parte hartu ez duten herrialdeak.

Iturria: PISA 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 eta 2018. ISEI-IVEI.

E9.1.3 grafikoa:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoaren bilakaera PISA 2006 eta 2018 probetan parte hartu duten Europar Batasuneko herrialdeetan.

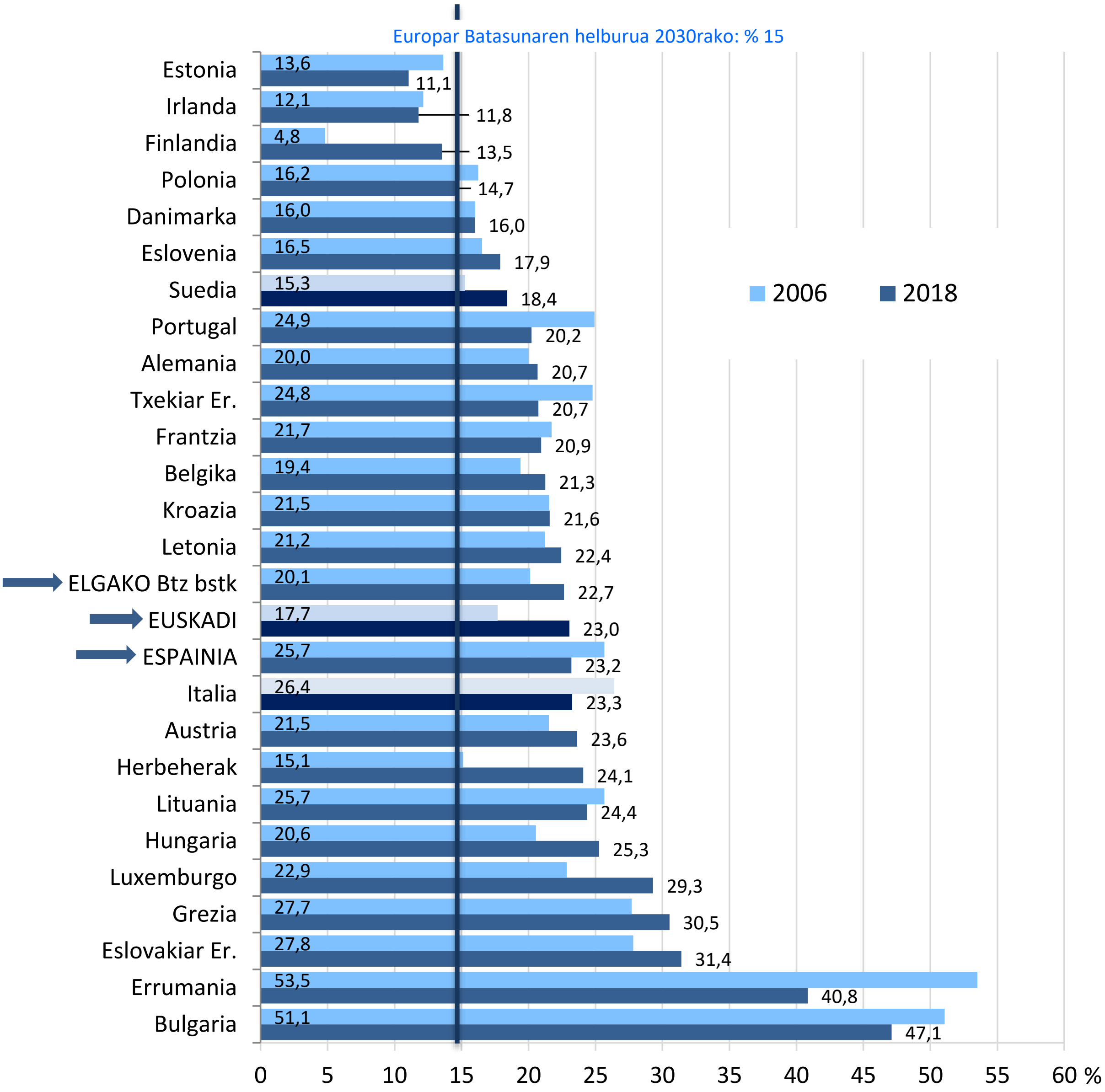

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetako ehuneko txikienetik handienera ordenatua, “2018. urtea” irizpidearen arabera.

Iturria: PISA 2006 eta 2018. ISEI-IVEI.

E9.1.4 taula:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoaren bilakaera PISA 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 eta 2018 probetan parte hartu duten Autonomia Erkidegoetan.

	<1 eta 1 errendimendu-mailak					
Autonomia-erkidegoak	2003	2006	2009	2012	2015	2018
Andaluzia	:	31,3	26,0	21,3	22,4	27,1
Aragoi	:	18,0	15,2	17,9	14,2	19,9
Asturias	:	18,2	18,3	15,4	16,3	17,8
Balear Uharteak	:	:	27,8	22,5	19,1	21,7
Kanariak	:	:	33,1	:	21,1	23,8
Kantabria	:	19,7	17,9	18,6	14,9	20,0
Gaztela eta Leon	14,8	17,5	13,2	13,0	9,0	16,1
Gaztela-Mantxa	:	:	:	:	14,9	22,6
Katalunia	19,2	21,2	13,5	15,1	15,4	20,5
Ceuta	:	:	48,0	:	:	56,0
Melilla	:	:	:	:	:	38,6
Valentziako Erkidego	:	:	:	:	14,4	24,0
Espainia	**21,1**	**25,7**	**19,6**	**18,3**	**16,2**	**23,2**
Euskadi	**17,1**	**17,7**	**15,1**	**14,4**	**17,4**	**23,0**
Extremadura	:	:	:	29,6	23,0	26,7
Galizia	:	20,0	18,4	16,5	13,3	17,7
Errioxa	:	15,9	17,2	18,9	18,1	25,8
Madril	:	:	13,1	11,3	10,8	24,2
Murtzia	:	:	19,1	27,0	19,4	22,9
Nafarroa	:	17,6	14,8	12,7	11,2	25,1
ELGAko Batez bestekoa	**19,0**	**20,1**	**18,8**	**18,0**	**20,1**	**22,7**

(:) Adierazitako urtean PISA proban parte hartu ez duten Autonomia-erkidegoak.

Iturria: PISA 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 eta 2018. ISEI-IVEI.

E9.1.4 grafikoa:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden 15 urteko ikasleen ehunekoaren bilakaera PISA 2015 eta 2018 probetan parte hartu duten Autonomia Erkidegoetan.

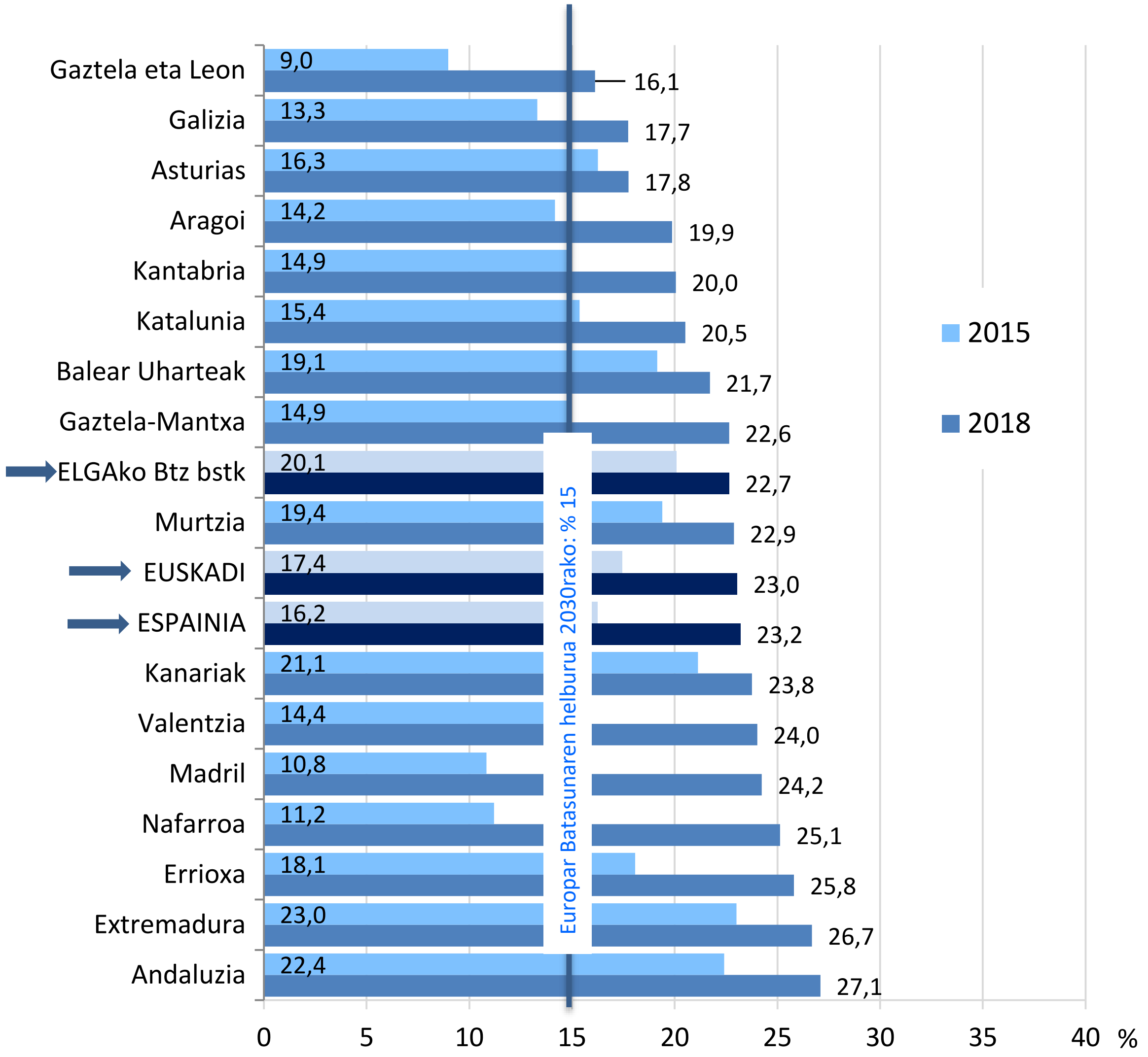

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetako ehuneko txikienetik handienera ordenatua, “2018 urtea” irizpidearen arabera.

Iturria: PISA 2015 eta 2018. ISEI-IVEI.

Rs9.1.5 taula eta grafikoa:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden ikasleen ehunekoa PISA 2015 proban parte hartu duten Autonomia Erkidegoetan. Guztira eta sexuaren arabera.

	<1 eta 1 errendimendu-mailak		
	Guztira	Neskak	Mutilak
Andaluzia	22,4	19,0	25,9
Aragoi	14,2	10,5	17,2
Asturias	16,3	12,7	19,7
Balear uharteak	19,1	15,4	22,7
Valentziako Erkidego	14,4	11,3	17,3
Kanariak	21,1	17,5	24,7
Kantabria	14,9	11,7	18,1
Gaztela eta Leon	9,0	5,8	12,2
Gaztela-Mantxa	14,9	11,9	17,9
Katalunia	15,4	13,0	17,5
Espainia	**16,2**	**12,8**	**19,6**
Euskadi	**17,4**	**13,4**	**21,6**
Extremadura	23,0	17,8	27,6
Galizia	13,3	10,3	16,4
Madril	10,8	9,2	12,5
Murtzia	19,4	15,3	23,4
Nafarroa	11,2	9,0	13,3
ELGAko Batez bestekoa	**20,1**	**15,6**	**24,4**
Errioxa	18,1	14,8	21,2

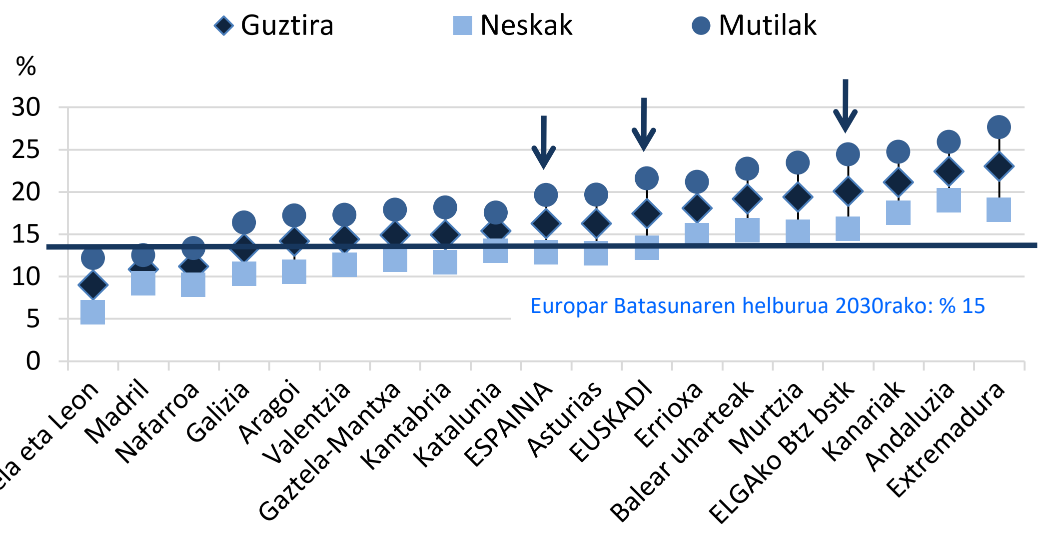

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetako ehuneko txikienetik handienera ordenatua, “Guztira” irizpidearen arabera.

Iturria: PISA 2015. ISEI-IVEI.

E9.1.6 taula eta grafikoa:

Irakurketarako konpetentzian <1 eta 1 errendimendu-mailetan dauden ikasleen ehunekoaren bilakaera sexuaren arabera Euskadin.

	Errendimendu-mailak			Neskak			Mutilak		
	<1 maila	1 maila	**<1 y 1 mailak**	<1 maila	1 maila	**<1 y 1 mailak**	<1 maila	1 maila	**<1 y 1 mailak**
2003	5,3	11,8	**17,1**	2,0	7,4	**9,4**	8,7	16,3	**25,0**
2006	5,2	12,5	**17,7**	2,1	9,5	**11,6**	8,2	15,5	**23,8**
2009	4,1	11,1	**15,1**	1,7	6,8	**8,5**	6,3	15,1	**21,4**
2012	4,5	9,9	**14,4**	3,1	6,8	**9,9**	5,9	13,0	**18,9**
2015	4,5	13,0	**17,4**	2,9	10,5	**13,4**	6,0	15,5	**21,6**
2018	7,2	15,9	**23,0**						

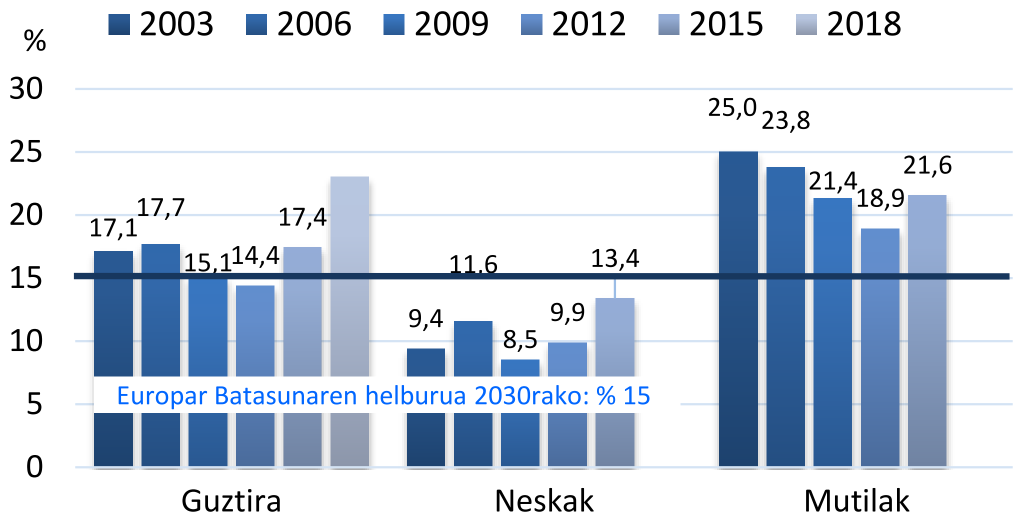

Iturria: PISA 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 eta 2018. ISEI-IVEI.